

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 15-16

Тема заняття: Малюнок гіпсового черепа людини. 5 - 6 етап.

Мета заняття: Завершення малюнку гіпсового черепа людини.

Зміст заняття: Уточнення меж границь, які виділяють лицеву частину черепа та мозкову частину, за допомогою лінії, що проходить через лобні горбки.

Вихідні дані: Аналіз постановки. Виконання зарисовки. Вибір точки зору. Оптимальне композиційне розміщення узагальненої форми. Виконання малюнку око, ніс, губи, проведення вертикальної (профільної) осі по всій формі, яка умовно ділить череп симетрично на дві половини.

Основні завдання:

- Виконання розбивки площин малюнку голови;
- Виявлення поверхневих планів голови;
- Виконати малюнок око, носа губ, волос;
- Завершення черепа людини;

Послідовність подій

ЕТАП 5

На цьому етапі і, можливо, на наступному, ми займімося моделюванням поверхневих форм особи, позначаючи проміжні відтінки (які ми ігнорували на попередньому етапі, включивши в ділянку загальною закінченості). Крім того, ми почнемо промальовувати найбільш значні деталі, наприклад очі і губи, підкреслюючи або пом'якшуючи їх відтінки. Знову візьміть в руки грифель з тверде!

НВ, варіюючи густоту тіні: для цього достатньо натискати на грифель з більшим чи меншим зусиллям. Грифель з твердістю Н може стати в нагоді для роботи над ділянками з самими блідими тіннями.

До того моменту, коли ви приступите до остаточного доопрацювання малюнка, на ньому залишаться сліди попередніх етапів роботи: не стирайте їх, а краще «пом'якшити» (для цього зведіть їх воедино), позначаючи нові відтінки і поєднуючи їх один з одним. На малюнку неможливо (та й марно) відобразити всі відтінки, існуючі в дійсності, а тому не надто захоплюйтеся «остаточною обробкою» і незначними деталями, так як хороший малюнок завжди є результатом розумного відбору, так само як і продуманого і ретельно виконаного спрощення. Ви можете трохи підсилити густоту тіні за допомогою досить м'якого грифеля твердістю

ЕТАП 6

Зачіска.

Волосся (як в цілому, так і в залежності від їх кольору і кількості, а також стрижки) є дуже важливим елементом малюнка, що характеризує особу: художник може використовувати їх форму для кращої композиції портрета, за контрастом пом'якшуючи або виділяючи риси обличчя натурника (ці) . Якщо ви малюєте жінок (у яких зазвичай більш пишна шевелюра), віддавайте перевагу простим, скромним, акуратно укладеним зачіскам. Волосся слід зображати як «масу»: потрібно схопити колір і обсяг всієї шевелюри, спробувати виділити основні пасма. Для цього необхідно передати затемнення і освітлені ділянки, лінії поділу, ігноруючи незначні відблиски і саме волосся: для їх зображення досить декількох тонких і чітких ліній. Використовуйте м'який олівець і рішуче проводите широкі лінії, а якщо ви хочете створити незвичайний ефект

«текстури» - проводите їх в різних напрямках. Особливу увагу приділяйте зображенню нечітких, розмитості ліній, що позначають кордон волосся, перш за все на лобі і скронях.

